

Umjesto u Plomin, RWE ulaže u Srbiju

PLOMIN - Njemačka tvrtka RWE, koja je partner HEP-a u upravljanju termoelektranom Plomin 2, ovih je dana potvrdila interes za gradnju termoelektrane "Nikola Tesla B3" u Srbiji, snage 700 megavata. Izjavu o strateškom partnerstvu

su prekjučer potpisali potpredsjednik srbijanske Vlade Nikola Vučić i predstavnik RWE-a. U hrvatskoj su se pak javnosti glede interesa te tvrtke za ulaganje u Plomin C pojavljivale kontradiktorne informacije. (GI)

M. MILOŠEK

MINI REFORMA NA TRŽIŠTU RADA

Ovo više mjesta

Novotny: Ovo je kozmetika, bez prave reforme nema poboljšanja zaposlenosti

Mali koraci koje Vlada sada poduzima neće imati veće učinke po zaposlenost, predviđa ekonomist Damir Novotny i kaže: "Ovo sada je kozmetika, prava reforma mora ići prema europskom modelu fleksibilnog radnog vremena, pojednostavljenog zapošljavanja i otpuštanja te jednostavnijeg rada kod dva ili više poslodavaca."

- Primjer Njemačke pokazuje da je, nakon primjene takvih reformi, uz kraći radni tjedan od tri dana, moguć porast zaposlenosti. Slične su reforme poduzele Italija, Španjolska, Francuska i druge zemlje, gdje se fleksibilizira radno zakonodavstvo. Kod nas su prave promjene moguće tek kad se promijeni Zakon o radu, koji upravo i predviđa takve mjere, objašnjava Novotny.

- Mjere u ovoj minireformi neće dati rezultate. Situacija na tržištu rada je takva da kozmetika ne pomaže. Snažna, korijenska reforma, po uzoru na recimo Slovačku iz 2004. godine, jedino će dati rezultate, poručuje Novotny i upozorava da su bonitetne agencije odavno objasnile da bi "fleksibilizacija tržišta rada u Hrvatskoj jedino pomogla da se stvari pokrenu s mrtve točke."

pošljavanje isplaćivati 75 posto plaće voditelju zadruga. Potaknut će se i javni radovi, koji će trajati šest mjeseci u godini. Tri mjeseca ići će na trošak lokalne samouprave, a tri mjeseca na trošak države. Kad se uposljeni na javnim radovima vrata na burzu, vratit

će im se i sve naknade i prava koja tamo imaju.

Očito, mini-reformom tržišta rada Vlada pokušava spriječiti najgori scenarij i ekstremni porast broja nezaposlenih. Za nekoliko mjeseci vidjet će se koliko je u tome uspjela.

Nitko i nigdje u svijetu nije dokazao da bi lakša otpuštanja značila i lakša zapošljavanja. Ovo nije socijalni dijalog, nego dijalog preko posrednika. Da nema medija, mi ne bismo doznali za mnoge poteze Vlade, kaže Sever

ZAGREB - Najavljene promjene Zakona o radu uzbuđile su hrvatsku sindikalnu scenu. Dok Vlada najavljuje "fleksibilnije tržište rada" - na kojem će poslodavci jednostavnije otpustiti i zapošljavati radnike - sindikalni čelnici upozoravaju na širenje socijalne nesigurnosti i opasnost da radnička prava budu još više smanjena. Za ostale predložene promjene - koje predviđaju skraćeno radno vrijeme, rad za više poslodavaca i (li) na određeni rok, sindikalci napominju da nisu velika novost. Ali novost je da se promijene jednog od najvažnijih zakona u državi priopćuju neslužbeno, preko medija, kaže Krešimir Sever, predsjednik Nezavisnih hrvatskih sindikata.

Nema dijaloga

"Ovo nije socijalni dijalog, nego dijalog preko posrednika. Da nema medija, mi ne bismo doznali za mnoge poteze Vlade", napominje Sever i dodaje: "Veliki dio komunikacije sindikata i Vlade ide preko medija. Premijera Milanovića vidjeli smo samo jednom. Bilo bi logičnije da su se razgovori o ZOR-u pokrenuli u dijalogu socijalnih partnera, s jedne strane sindikata i poslodavaca, a s druge strane Vlade."

- Premijer i ministri nisu najavili rad na izmjeni radnog zakonodavstva?

- Tijekom našeg jedinog susreta premijer je naglasio da se ove godine neće na tome raditi, nego da će se nužne promjene zakona napraviti sljedeće godine. Naglasio je da to neće značiti dalju fleksibilizaciju tržišta rada. To je ponavljao i ministar rada Mrsić. No, sada kroz medije razmišljamo da vlast upravo razmišlja o većoj fleksibilnosti tr-

blic intervju

KREŠIMIR SEVER, PREDSEDNIK NEZAVISNIH HRVATSKIH SINDIKATA

Zakon o radu mijenja se zbog pogodovanja kapitalu

Josip REGOVIĆ

žišta rada, s obrazloženjem da ga je potrebno osuvremeniti i kroz promjene ugovora o radu. Objasnjavaju to činjenicom da je prevelik broj ugovora na određeno, a premali na neodređeno vrijeme. Pa na to sindikati upozoravaju od 2006. godine!

- Je li riječ o zloupotrebi zakona?

- Danas ugovori na neodređeno vrijeme postaju iznimka, čak se 85 posto ugovora sklopi na određeno vrijeme. Ali država danas ne ide na to da se takva praksa spriječi, da se dokine zloupotreba ugovora na određeno vrijeme. Europska unija ima smjernicu s tri mjerila kojima se to može spriječiti. Oni predlažu da se u nacionalno zakonodav-

stvo ugradi vrijeme trajanja takvih ugovora, broj obnavljanja ugovora i razlozi zbog kojih se sklapanju. Umjesto da Vlada do kraja primijeni ta pravila, ona ih želi liberalizirati i predložiti samo jednu vrstu ugovora. Štoviše, predlažu da svi novozaposleni budu na određeno vrijeme, a poslodavac bi ugovor mogao otkazati bez navođenja razloga.

- Što sindikati mogu učiniti?

- Sindikalni pokret je snažno protiv toga, ne samo u Hrvatskoj, nego i u Europi. Bilo je pokušaja u nekim zemljama da se to napravi, ali je izazvalo velike otpore. To pitanje je vrlo duboko i izazvalo bi snažne potrese na tržištu rada. Tako bi se iznimno

pogodovalo poslodavcima koji već niz godina traže da im se omogući lakše otpuštanje da bi lakše zapošljavali. Nitko i nigdje u svijetu nije dokazao da bi lakša otpuštanja značila i lakša zapošljavanja.

- Kako komentirate uvođenje skraćenog radnog vremena i rada kod više poslodavaca?

- To nije nikakva novost. Postojeći zakon to omogućava, ali poslodavci nisu pokazivali velik interes za to. Za to su više interesa pokazivali radnici. No, takvih radnih mjesta nema mnogo, a nema ni interesa da se ona otvore.

Štednja na plaćama

- Znači li dalja fleksibilizacija tržišta rada zapravo pogodovanje poslodavcima i zahtjevima banaka, MMF-a i kreditnih agencija?

- Nema sumnje da se radi o pogodovanju neoliberalnom konceptu društva i poslovanja. Hrvatska se prema bonitetnim agencijama obvezala da će mijenjati tržište rada te uštedjeti na plaćama zaposlenih. Jasno je da Vlada radi po diktatu krupnog kapitala, i to nije počelo jučer. U posljednjem izvješću misije MMF-a, koja ove godine nije razgovarala sa sindikatima, jasno stoji da treba uštedjeti na socijalnim troškovima - plaćama i mirovinama - te da dio tih troškova treba prebaciti na građane. **D. GRAKALIĆ**

PROMJENE U RADNOM ZAKONODAVSTVU

- uvodi se rad na sat i zapošljavanje kod više poslodavaca
- plaćanje doprinosa po radnim satima, a ne danima
- prijava radnika internetom
- vaučeri za zapošljavanje, osim za poljoprivrednike, bit će mogući i za čistačice, dadilje i druga zanimanja
- izjednačavanje prava za radnike koji rade na određeno i neodređeno vrijeme
- lakše otpuštanje radnika u prve dvije godine zaposlenja
- Zakon o socijalnim pravima regulirat će odnose sa sindikatima
- nakon javne rasprave novi zakoni stupili bi na snagu ulaskom u EU, 1. srpnja 2013.